

Stedet ejedes i 1696 af Thomas Svane, i 1705 af Ole Krabbe og senere af Faddersbøl gods.

Fæsteren under disse tre var:

Christen Christensen Dragsbech (1661-1745), ogsaa kaldet unge eller lille Christen Dragsbech eller Skortørvekier. Han var husmand og skudeej. Blev 1688 gift første gang med Birgitte Andersdatter Broe (1661-1701) og 1708 gift anden gang med Kirsten Christensdatter Krog (1686-1755).

Christen Christensen Dragsbech ejede 1/8 part i sandskuden "St. Peter" og 3/4 part i sandskuden "St. Johannes", og efterlod sig et velhavende bo.

Familie- og Folkeskat 1696:

"Unge Christen Dragsbech, 1 Pige Zidtzel Christensdatter. Huset ejes af Thomas Svane".

Kopskat 1705 Klitmøller, 1ste Termin:

"Unge Christen Dragsbech, Enkemand, 3 Børn: Anders, Maren, Ane Marie, 1 Pige Mette Andersdatter. 1 Rdl. 3 M. Stedet ejes af Ole Krabbe".

Familie-, Kop- og Carosse Skat 1743:

Christen Christensen Dragsbech med Hustrue og Børn, haver 2 smaa Heste og en Koe, men maa købe baade hø og halm til hielp, nærer sig af Havets brug. 1 Pige Voldborg Christensdatter.

En datter af andet ægteskab, Else Christensdatter Dragsbech (1715-1792) blev gift med:

Peder Andersen Kold (1718-1759), kaldet Nørklit, der var tilflytter fra Lild sogn. Han overtog svigerfaderens fæste under Faddersbøl gods og ejede 1/4 part i sandskuden "St. Peter", som han sejlede med som skipper.

Huset med den hvide lade, midt i billeder, er ejendommen matr. nr. 28 i 1928. Forrest i billedet: tørres klipfisk, der blev eksporteret til Norge.

Efter Peder Andersen Kolds død i 1759 blev Else Christensdatter Dragsbech gift med:

Søren Larsen Vilsbøl (1729-1791, der var født i Nors. Ved giftermålet overtog han ejendommen og parten i sandskuden "St. Peter". Han havde desuden part i en anden sandskude, der ogsaa hed "St. Peter" og denne skude sejlede han med som skipper. 22/8 1760 fik han fæstebrev paa stedet under Faddersbøl gods og 18/8 1765 købte han et hus af Raastrup gods. Huset havde indtil da været beboet af Niels Christensen Bagge (1687-1765). Dette hus er aabenbart blevet lagt til Stedet, som Søren Larsen Vilsbøl købte af Faddersbøl gods, og senere blev til matr. nr. 28. Syd for huset byggede han en vejr mølle. Denne mølle ses paa kortet af 1789, men den forsvandt før 1813.

Ægteskabet var barnløst og ejendommen overgik til:

Anders Christensen Dragsbech (1762-1794), der 30/1 1782 fik fæstebrev af Faddersbøl gods. Anders Christensen Dragsbech, ogsaa kaldet Broe, var husmand og skipper. Var en del aar skipper paa "St. Peter", og blev 1784 gift med Inger Madsdatter (1757-1811) fra Dollerup, hvis moder, Birgitte Andersdatter Broe, var født i Klitmøller. Søren Larsen Vilsbøl og Else Christensdatter Dragsbech blev boende i huset som "gamle Folk i Huset".

Inger Madsdatter blev 1794 gift anden gang med:

Christen Pedersen Møller (1770-1836), kaldet Hausgaard til forskel fra den to aar ældre broder, der ogsaa hed Christen Pedersen Møller, men blev kaldt Kløvborg.

Christen Pedersen Møller (Hausgaard) var husmand, skipper og skude-ejer. Ifølge skøde- og panteprotokollen blev han selvejer:

Auctions Rettens Skiøde af 15 Juni 1796 til Christen Pedersen Møller eller Hausgaard paa Hartkorn 1 Skp. 1 Fdk. 1¹/₂ Alb. for 800 Rdl. Christen Pedersen Hausgaard hans Panteobligation af 11 Januar 1795 til sin Stifdatter Birgitte Andersdatter Drasbech for 1000 Rdl. derfor pantsat med 1ste Prioritet hans ejende Huus, Pakhuus, Skib og Indboe.

Thisted Toldregnskab:

1796. Skipper Christen Ped. Hausgaard af Klitmøller indg. fra Lange-sund med Skude 7¹/₂ L. (4 rejser i 1796).

1798. Christen Ped. Hausgaard. Skipper for Skuden "St. Jacob" 6 L., hjemme hørende Klitmøller. Bygget i Klitmøller 1787. Hovedreder Peder Hausgaard. Maalebrev 9/11 1787.

1803. Skipper Christen Pedersen Hausgaard. Eier af Galeasen "Dorothea Maria", 7¹/₂ L. Er forklaret at være opbragt af Fienden.

1816. Christen Pedersen Hausgaard opført som hovedreder og skipper for galease "Dorthe Maria", 7¹/₂ L., hjemmehørende Klitmøller. Bygget i Christianssand 1799. Tilføjet: opbragt.

1823. Chr. Ped. Møller opført som hovedreder for galease "Inger Christiane", 5 L. Hjemh. Klitmøller. Bygget i Mandal 1817.

1826, 9/11, maalt paa Klitmøller Strand Jagt "Enighed" til 11 C.L. Hjemh. Klitmøller. Skipper Peder Hausgaard. Ejere Chr. Hausgaard 2/3 og Peder Hausgaard.

Christen Pedersen Møller blev anden gang gift med Ane Haurvig Niels-datter (1784-1831) fra Vang, hvis moder, Maren Larsdatter, var fra Klitmøller.

Den 12/11 tegnede Christen Pedersen Møller brandforsikring paa huset:

Brandtaxation nr. 11/1.

Et Sted, Eies og Beboes af Skipper Christen Pedersen Møller.

a. Stuehuset i Nord 14 Fag, 10 Alen dyb, undertømret i Søndre Side og begge Ender af Eeg, i Nordre Side under og over Tømmeret af Fyr, muerede Vægge og Straatatag, indrettet til trende Stuer og Syv Kamre, samt Brøgers og Kiøkken. I Stuerne og Kamre er fielt Gulv, Loft, Vinduer og Døre, samt treed Biilæge Kakkellovne, og i Brøgerset en Indmueret Kobber Kiedel paa 1/2 Tønde, og i Kiøkkenet en Indmueret Jern Gryde, og Plade i Skorstenen. Skorsten og Bageovn af brente Steen. 700 Rdl.

b. Det søndre Huus 13 Fag 10 Allen dyb, fyrre under og over Tømmer, Klinede Vægge og Straa Tag, indrettet til Saltkammer, Stald, Lo, Lade

300 "

Ialt

1000 Rdl.

Forsvarlig mod Ildsfare og ej tilforn forsikret.
Anordnet Brand Redskaber blev forevist.

Den 9/2 1825 blev forsikringen forandret:
Brandtaxation, Klitmøller, nr. 585.

Et Sted, Ejes og Beboes af Skipper Christen Pedersen Møller, og forsikret under Hoved No. 37, Bi. No. 1 for 1600 Rdl. Sølv, blev nu saaledes omtaxeret til andsættelse:

a. Stuehuset i Nord, Taxeret n.v. 787 Rdl. 48 Sk. er andsættet i Sølv 420 Rdl.

b. det søndre Huus, Taxeret til n.v. 337 Rdl. 48 Sk. andsættes i Sølv

180 "

afgang

600 Rdl.

Forsvarlig mod Ildsfare, og Stædet som melt forhen forsikret for 1600 Rdl. Sølv, altsaa nu for 1000 Rdl. Sølv.

Under Englandskrigen var officerer, der stod for Kystbatterierne i Klitmøller, indkvarteret i huset.

I 1813 opgives hartkornet til 0-1-3-3/4.

Skøde- og panteprotokol:

Kiøbekontract oprettet den 19de Marty 1832, hvorefter Christen P. Møller sælger Jeppe Jeppesen Søegaard:

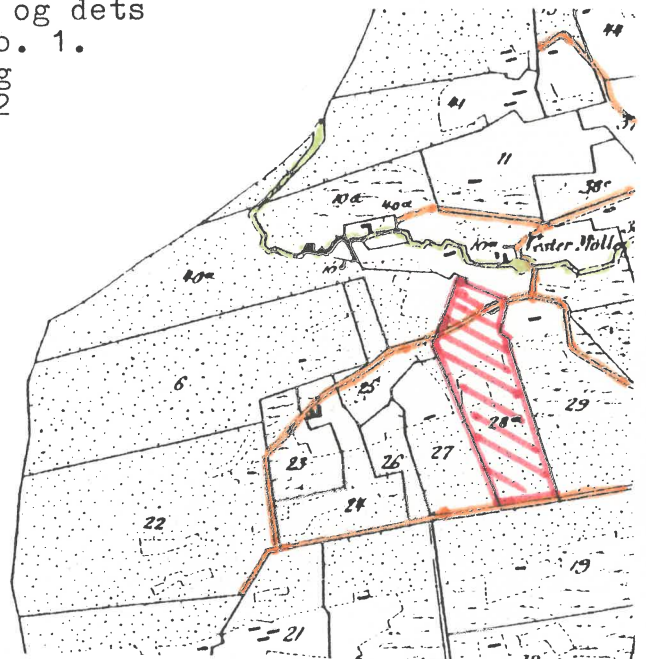
1. Sælgerens Sted i Klitmøller med underliggende umatr. Jord.
2. et jordløs Huus. Huuset er nedbrudt og dets ubetydelige tilliggende underlagt No. 1.
3. et Hedeskifte af Kronens Hede i Vang Sogn, af Hartkorn 1 Skp. 1 Fdk. 1 1/2 Alb., som eyes i fællig med Jørgen Larsen.

Ørhage

Matr. nr. 28

Klitmøller aa.

Veje

4. Konge Korntiende af endeel Steder i Wang Sogn, anført paa dette Sogns Register Fol.59.
5. Do. i fællig med Peder Krogh, af 3 Steder i Nors Sogn.
6. en Galiase, Inger Christiane kaldet, med staaende og løbende Redskaber samt Inventarium. Drægtig 6 Commerce Læster.
7. en Pakbod, der nu bestaaen af 7 Fag.
8. Ind og Udboe.

for 2000 Rdl. Sedler og Aftægtspræstationer til Sælgeren samt Datteren Marie Christensdatter, sidste til 16 Aars fylde.

Jeppe Jeppesen Søegaard, f. 1801 i Nors, var gift med Anne Christensdatter Møller Hausgaard, f. 1800 i Klitmøller. Hun var broderdatter af Christen Pedersen Møller.

Jeppe Jeppesen Søegaard havde tidligere været møller i Vendbjerg mølle i Nors. I Klitmøller blev han husmand og skudeej. Ægteparret flyttede 1843 til Gudnæs.

Skøde-og panteprotokol:

17/7 1841. Jeppe Jeppesens Skøde til Garver Jens Mogensen Nygreen paa et Sted i Klitmøller med umatrikuleret Jord og et Skifte i Kronens Hede Htk. 1 Skp. 1 Fjk. 1¹/₂ Alb. fællig med Jørgen Larsen, alt for 700 Rdl.

Jens Magnus Nygren (1797-1860) var gift med Gertrud Hedvig Hvas, f. 1792 i Skjoldborg. Han var garver og en tid ansat i Øster Mølle. Den 29/12 1841 blev brandforsikringen forandret:

No. 993. Udgaar af Brandforsikringen som nedrevet, det under Hoved No. 11-1, Lit.b , i Klitmøller forsikrede Søndre Huus, der var ejet af Jeppe Jeppesen, men Stedet ejes nu af Garver Magnus Niiegren, med 300 Rdl. Stedet var forhen forsikret for 1000 Rdl. Sølv, altsaa nu for 700 Rdl. Sølv.

Den 4/2 1854 havde J.M. Nygreen følgende annonce i Thisted Amts Avis:

Formedelst anden Bestemmelse agter jeg underhaanden at sælge mit eiende og iboende Sted, beliggende i Klitmøller Bye, Vester Vandet Sogn. Huset bestaar af 18 Fag Bindingsværk med Teglhæng og er indrettet til Beboelse og en Deel deraf til Garveri, som da der tæt forbi Huset løber en Aae, fortrinlig egner sig til et Farveries Anlæg. Til Huset hører en Toft og 3de Hedeskifter, hvoraf det ene for en Deel er opdyrket og egner Resten sig fortrinlig til Opdyrkning, samt et Kjærskifte, som tilsammen staaer for Hartkorn 1 Skp. 3 Fjk. 3/4 Alb. og hvorpaa holdes 3 Køer og 12 Faar. Det bemærkes, at Kongetienden er indfriet, og kan Garverinventariet følge i Kjøbet, hvorom accorderes med undertegnede Eier.

Klitmøller den 30te Januar 1854.

J.M. Nygreen
Garver.

Skøde-og panteprotokol:

26/2 1856. Garver J.M. Nygreens Skøde til Christen Pedersen Hausgaard paa følgende:

- a. Sælgerens efter Skjøde af 17 Juli 1841 eiende Sted i Klitmøller, dermed efter Fraskillensen af 0-0-2-1/4 har Matr. No. 28 er 0-1-1-1/4 = 1-19 sk.
- b. Den fornævnte Eiendom og Eiendommen Matr. No. 28b tilhørende Andeel i Matr. no. 76 i Klitmøller, hvilken Matr. No. har nyt Htk. 0-3-1-2¹/₂.
- c. Et Hedeskifte af Kronens Hede i Wang, Hundborg, Matr. No. 9 gl. Htk. 0-1-1-1¹/₂, nyt do. 1¹/₂ Alb. Gl.skat 1-17 sk., hvilket gl. Htk. eiedes i Fællig med Jørgen Larsen.
- d. De i Huset værende Appartimentier, for 500 Rdl., Beboelsesret og Præstationer.

Christen Pedersen Hausgaard (1819-1857) var gift med Maren Svendsdatter Frost Brandi (1817-1866). Christen Pedersen Hausgaard døde 23/8 1857 og ægteparrets eneste barn, Kirstine Marie, døde den 28/8 1857 6 maaneder gammel. Far og datter blev begravet samme dag d. 31/8.

Maren Svendsdatter Frost Brandi blev gift anden gang 1865 med:

Peder Frost Pedersen Holler (1817-1890), hvis første hustru var Mette Christensdatter. Peder F.P. Holler boede paa matr. nr. 50, men efter giftermålet i 1865 flyttede han til matr. nr. 28. Han var angelmager (krogmager) og strandfoged.

Matr. 1885:

Matr. nr. 28a, Klitmøller. Ejer Peder F. Pedersen 0-1-1-1/4
" " 28b, " " Kristen J. Konge 0-0-2-1/2.

18/2 1887 solgte Peder Frost Pedersen Holler matr. nr. 28a med andel i matr. nr. 76 til:

Christen Larsen (1824-1917) kaldet Hau. Han blev 1860 gift med Christine Larsdatter Dragsbæk (1830-1913). De boede først i et lille hus øst for matr. nr. 28, hvor Christen Larsen ernærede sig som fisker og baadbygger. Huset er forlængst nedrevet.

Skøde-og panteprotokol:

9/8 1892. Skøde fra Niels Chr. Dragsbæk m.Fl. til Christen Larsen Hau paa Halvdelen i en Trediepart af Sameieretten i 5/8 Parter i en Aalegaard i Vandkanalen fra Nors Sø til Havet.

3/7 1896. Skøde fra Otto Hausgaard til Christen Larsen Hau paa Halvdelen af tredieparten af Sameieretten i 5/8 Parter i samme Aalegaard.

Christen Larsen var husmand paa matr. nr. 28a. En bakke ved havet blev kaldt "Kræn Haus bakke" og blev benyttet af fiskerne som landingsmærke.

I ægteskabet var der 4 døtre og 1 søn. Datteren Jørgine Andrea Larsen (1866-1935) blev gift med:

Niels Peter Hansen, f. i Vangsaa 1866, d. i Klitmøller 1935.

11/12 1906 udstedte Christen Larsen Hau skøde paa matr. 28a med andel i matr. no. 76 til Niels Peter Hansen.

Niels Peter Hansen ombyggede huset. Han var strandfoged og blev udnævnt til Dannebrogsmænd. Ægteparret døde og blev begravet samme dag.

Derefter blev ejendommen solgt til:

Holger Sørensen, Thisted.

Vurdering til ejendomsskyld 1945:

Matr. nr. 28 er opdelt i mindst 16 parceller, deraf de fleste med beboelse.

Nr. 28a, 28ac, 28ad. Ejer Holger Sørensens dødsbo, nu mekaniker Chr. Andersen. Landbrug og beboelse. 0-0-3-1³/₄.

Christian Andersen var mekaniker og boede paa matr. nr. 13h, Skaksvej 16. Huset blev lejet ud.

1965. Samme ejer.

1981. Matr. nr. 28a. Ejer: Emmy Martine Jensen.

DOM.

Udi Sagen anlagt efter Kongelig Befaling mod Skipper Christen Pedersen Hausgaard afsagt den 2den May 1809.

Efter den commanderende General i Nørre Jylland General Major Bardenfleths Ordre, foranlediget af Kammerherre v. d. Leche, den Tid commanderende Officeer for et lidet Detailement som laae ved Klitmøller, hans Rapport, er Skipper og Sandskude Eier Christen Pedersen Hausgaard sat under Tiltale, fordi han for Retten skal have sagt Usandhed; ikke at have nogen Ordre til at landsætte Skuden samt for sit Forhold den Tid samme af Fienden blev taget. Ved Majestetens allerhøjest Befaling er det allernaadigst tilkiendegivet Generalen: at Skipper Christen Pedersen Hausgaard skulde tiltales ved Retten fordi han ved sin slette Conduitte havde været Aarsag i hans Skib er blevet taget af Fienden ved Klitmøller. Den i Sagen befalede Actor Procurator Voetmann har efter udtaget Stævning førte Tingsvidner nedlagt Paastand i sit Indlæg af 10de April sidst, at Skipper Christen Pedersen Hausgaard skulde tilpligtes at betale Værdien af den røvede Ladning Korn og frakendes Ret til at erholde sin Assurance Summa udbetalt for det af Fienden tagne Skib og at betale alle af Auctionen flydende Omkostninger. Det bliver derfor at undersøge om bemeldte Skipper Christen Pedersen Hausgaard har sagt Usandhed for Retten, og om han ved sit Forhold og slette Conduette har været Aarsag i at hans Skib er taget af Fienden. Hvad det første angaaer, da vieser noksom det under 25de October 1808 eedelig afhiemlede Forhør at det ikke var Skipper og Skudeejer Christen Pedersen Hausgaard, som nægtede at Kammerherre v. d. Liches Ordre var ham bekiendtgjort, men Sætteskipperen Anders Odde og øvrige Skibs Mandskab, som nægtede at have hørt eller være begkiendtgjort denne Ordre, hvilket var en meget naturlig Følge af at de laae langt ude fra Landet paa afseilings Pladsen, kunde altsaa ikke høre eller blive underrettet om denne Ordre, førend de fra Landet kom ombord med Varplinen og da havde Skipperen Anders Odde og Mandskabet gjort de fornødne Tilberedelser til at krysse i Land via forbemeldte Forhør Pag. 6 og 9. Skipper og Skudeejer Christen Pedersen Hausgaard har altsaa ikke sagt Usandhed for Retten, hvor han ikke blev afhørt og efter Sagens Natur ey heller eller skulde aflægge noget Vidnesbyrd, lige saa lidet har Skibsmandskabet sagt Usandhed, thi de kunde ikke høre ude paa Søen hvad der paa Landet blev commanderet, og de viste ikke om der var den commanderendes Ordre eller efter egen Beslutning, at der kom Folk ombord med Varplinen. Det andet angaaende at Christen Pedersen ved sit Forhold og slette Conduette har været Aarsag i at hans Skib blev taget, da viiser saavel Hoved Tingsvidnet af 21de December f. A., som contra Tingsvidnet af 14de Martii d. A., og det eedelig afhiemlede Forhør af 25de October 1808, at det borttagne Skib var hans kiæreste og saa at sige eeneste Eiendom, at han ikke allene mistede sit Skib, men endog dermed Føde Vahre for 6 a 700 rd., som laae i Kahytten og Kiælderen, det vilde derfor være besynderlig, om denne brave og særdeles retskafne Mand kunde paakastes et Øyebliks Mistanke om ikke allene at have gjort alt muelig til at redde sit og det ham betroede Gods, men og med Forsæt og Ligegyldighed seet paa at Fienden tog Skib og Gods, vieste ikke alle Acter og fremlagde Documenter i Sagen denne Mands Uskyld, saa vilde dog det passerede fuldkommen oplyse og beviise ingen kunde være saa rasende som havde sin Forstand, med Forsæt eller af Forræderie, at overlade en grum

Fiende sin kiæreste Eiendom det Øjeblik, da denne søgte ikke allene at røve det timmelige Gods, men endog at dræbe dem, som stræbte efter at redde dette, hvilket Actor og endelig har anmærket: at tiltalte Christen Pedersen Hausgaard i den Henseende var ganske uskyldig og kunde ikke straffes, men vil straffes for Overhørighed, slet conduitte i utilbørlig Forhold. Undersøges det da hvad det er, som skal fælde denne Mand, da skal det efter Actors Formeening være, at Christen Pedersen Hausgaard ikke selv førte sit Fartøi hvortil han skulde have forbundet sig ved Certeparti og at han ikke efter Kammerherre Leches Ordre krydsede i Land istedet for at Varpe, og dette skal beviises af Kammerherrens Svar paa 1 og 6te Qvæst. og Vidnernes Peder Kroghs og Lars Nielsens Svar vide Tingsvidnet Pag. 14de og 17de, men foruden dette at Kammerherren næsten vidner i sin egen Sag og om sine egne handlinger, saa er den af ham holdte Klage over Peder Krogh og som Actor i Indlægget snakker efter ikke allene upassende, men og urigtig, thi Peder Krogh førte ligesaa lidet sin Skude selv som Christen Pedersen Hausgaard, der i et par Aar ikke har kundet føre formedelst Svaghed, det var kuns et Lykketræf, at den ene blev reddet og den anden taget, at Peder Kroghs Fartøi laae længere ude og var seilklar bidrog meere end alt til Redning, enhver Søkyndig vil indsee at jo nærmere Stranden jo meere vanskelig at krydse, ingen Under at Indhaling blev anvendt som det sikreste og hurtigste Rednings Middel, hvilket de Søkyndige Vidner Peder Krogh og Jørgen Larsen Holm vid: Hoved Tingsvidnet pag. 11 Svar til 1ste Qvæstion og pag. 15 Svar paa 6te Qvæstion enstemmig bekræfter. Kammerherrens Ordre var hverken til at krydse eller varpe i Land, men allene at landsætte og overlod det til de Skippere som var iland, hvorledes og paa hvad Maade de vilde Landsætte vid: bemeldte Kammerherrens Besvaring paa Actors 3de Qvæst.: Christen Pedersen Hausgaard viste altsaa ingen overhørighed mod den givne Ordre, han anvendte det bedste og rigtigste Middel som baade han og de andre Søfolk troede her efter Omstændighederne vilde være det virksomste, at udfaldet ikke svarede til Forventningen, kan ikke tilregnes Christen Pedersen Hausgaard, havde Trosset holdt var Hausgaards Fartøi kommet først iland og da vilde Fienden sikker havde bemægtiget sig Peder Kroghs, det vilde vel da have heddet vise versa havde han ladet den hale iland var den blevet reddet.

Daglig Erfarenhed og hundrede Exempler stadfæster denne Sætnings Rigtighed. At Landsætning beroede paa et Tougs styrke og denne er relativ, det stærkeste Ankertoug kan lige saavel briste som en Varplinie og denne som hiin naar Uheld indtræffer. Vor Danske Søeret taler netop om denne Omstændighed i 4-3 Rubium: Om ulykkelige Hændelser Averie etc. og anførte det blandt andre tilfældige Ulykker at Anker eller Kabel bryster.

Vidnerne havde eenstemmig forklaret, at den til Skibet udførte Varpline var den samme som altid til dette var brugt, at den var stærk og god, den sprang suerat in Fatis. At Varpningen eller Skibets Indhaling kunde før have været iværksadt og Skibet derved være reddet er uimodsigelig, men som Forsvareren i Indlægget meget rigtig anmærker, vilde vel Christen Pedersen Hausgaard være draget til Ansvar, om han i Utide havde løbet i Land og derved knusset Skibet og spoleret Ladningen. Det er let at bestemme hvorledes der kunde have været handlet, men saalænge Menneskelige Svagheder ere uadskillige fra Mennesket, saa maae Sagen betragtes som den der ikke, som man vilde ønske at den skulde være, naar en Handling skal være subjective moralsk Ond, naar Hensigten forudsættes at ville skade, vores Love straffe ikke Vaade eller ulykkelige Hændelser, som er foraarsaget ved en nyttig Handling 6-11-4.

Paa Grund af foranførte kan den Tiltalte Christen Pedersen Hausgaard ikke blive at ansee med nogen Straf eller tilpligtes Skadeserstatning. I Henseende til Assurancen, da finder Dommeren det uden for sin Competence samme at paakeende, især da hverken Majestetens

Bud eller den commanderende Generals Ordre lyder derom, det er en Sag som vil afgjøres af vedkommende Dispacheur, men da Skude Eier Christen Hausgaard bliver for Total at frifinde, saa er det en naturlig Følge, at han, saavidt skønnes, og er berettiget til at nyde assurance Summen udbetalt i Følge L: 4-6.

Paa Grund af foranførte og denne Sags befundne Omstændigheder:

KIENDES HERVED FOR RET:

Tiltalte Christen Pedersen Hausgaard bør for Actors Tiltale i denne Sag frie at være, dog saaledes at han betaler alle ved Auctionen flydende Omkostninger, hvoriblandt Actors Diæt 13 rd. 3 mk., og i Sallarium 10 rd., som udredes inden 15ten Dage efter Dommens lovlige Forkyndelse under adfærd efter Loven.

I Sagens Behandling sees intet ulovligt ophold.

Dets til Bekræftelse under min Haand og Segl.

Brøndlund

Fremlagt og læst inden Hillerslev Hundborg Herreders Ret den 3die May 1809

testerer

O. G. Høeg

Kilde: Landsarkivet for Nørrejylland. B33D-92. Side 58b, 59ab.

Det opbragte skib var en galease paa 7½ læster ved navn "Dorthea Maria" og ejeren var Christen Pedersen Hausgaard.

Da iag ingen Pige har til Paaske og icke kand unvere pigen, da ieg sider her En Enckemand og
 Tilla har Officeer i Qvarteer. Da har Ane Christens Datter Bach Lovet at vile Tienne mig fra
 Paaske til Michelsdag, dog iag vil Tilstaaer at hun giærne kunde giøres nødig til at Wæve. Nu
 Beder ieg Deres Hiybaarenhed kienner mig der i ærbødighst
 Klitmøller den 29 Februari 1812 C. P. Møller

Fremlagt og læst inden Politie Retten den 4de Martz 1812
 testerer Høegh

(½ størrelse)

Da ieg ingen Pige har til Paaske og icke kand unvere pigen, da ieg sider her En Enckemand og
 Tillige har Officeer i Qvarteer, Da har Ane Christens Datter Bach Lovet at vile Tienne mig fra
 Paaske til Michelsdag, dog ieg vil Tilstaaer at hun giærne kunde giøres nødig til at Wæve. Nu
 Beder ieg Deres Hiybaarenhed kienner mig der i ærbødighst

Klitmøller den 29 Februari 1812.

C.P. Møller

Fremlagt og Læst inden Politie Retten den 4de Martz 1812
 testerer Høegh

Kilde: L.A.N. B33D-41

13. alm. vurdering pr. 1/8 1965:

- 28a. Mekaniker Chr. Andersen.
- 28b. Fisker Anton Hede.
- 28e. Fisker Th. Piil Christensen.
- 28g, 28k. Fru Dorthea Nielsen.
- 28l. Fisker Jens A. Krogh.
- 28n. Fisker Viggo E. Christensen.
- 28o, 28r. Snedker Henry M. Østergaard.
- 28s. Fisker Kr. Kristensen.
- 28t. Fisker Anders Nielsen.
- 28u. Kr. Mejlsø Nielsen, Vangsaa.
- 28v. Chauffør Svend Mikkelsen.
- 28x, 28y. Fisker Lars P. Salmonsens.
- 28z. Landsretssagfører M. Funch, Thisted.
- 28æ. Arbejdsmand Carl Viggo Andersen.
- 28ø, 28aa. Chr. Nystrup Jensen.
- 28ab. Repræsentant Orla Nielsen, Thisted.
- 28ae. Sergeant P. Grønkjær Jensen.
- 28af. Tømrerm. Rich. Olesen, Thisted.
- 28ag. Tømrer Kaj S. Pedersen, Thisted.
- 28ah. Murer Chr. Søndergaard, Hørdum.
- 28ah. " " " "
- 28ak. Bagerm. Salomon Nielsen, Thisted.
- 28al, 28am. Mogens Munch, Birkerød.
- 28an. P.P. Jørgensen, Gentofte.
- 28ao. Maskinsmed Holger Andersen, København F.
- 28ap. Valborg Beyer, Thisted.
- 28aq. Anna E.H. Kirk, Thisted.
- 28ar. Birthe K. Hansen, Thisted.
- 28as. Købmand E. Frederiksen, København S.
- 28at. Direktør E. Hansen, Frederiksberg.
- 28au. Plantør Gunnar Helgesen, Møn.
- 28av. Klitmøller Trop og Flok.
- 28ax. Disponent A. Bang, Falster.
- 28ay. Togbetjent V. Johansen, Ballerup.
- 28az. Fisker Chr. Kjeldgaard Christensen.
- 28aø. Arbejdsmand Oluf Vegeberg.
- 28ba. Direktør Erik Hansen, Frederiksberg.
- 28bc. Arbejdsmand Carl Robert Vegeberg.
- 28bd. Malerm. E. Vagn Madsen, Thisted.
- 28be. Jens Erik Kamp, Thisted.
- 28bf. Arkitekt Carl Aage Davids, Thisted.
- 28bg. Baadbygger Kr. J. Mortensen.
- 28bh. Skovarbejder Bernhard Nielsen.
- 28bj. Murermester K.E. Kristensen, Thisted.
- 28bk. Snedker Andreas Nielsen, Thisted.

Ildstedsskatter var en form for ekstraordinære skatter, der hyppig benyttedes i ældre tider, som regel i forbindelse med andre skatter. Som en staaende skat indførtes Ildstedsskat ved forordning af 6 Maj 1812. Den skulle svares af alle Ildsteder, være sig i værelser, køkkener, bryggerser o.l. efter disses kubiske indhold, som de var bestemte til at opvarme eller hvori de fandtes. Ildstedsskatten blev ophævet i 1816.

Ildstedsskat 1812-1814.

Klitmøller: Skipper Christen Pedersen Møller.

Værelse aflukke	Største Højde	Største Længde	Største Bredde	Cubic Indhold	Skat i Skillings.
Storstue	3	7	6	126	37
Dagligstue	3	7	6	126	37
Sove Kammer	3	4	3	36	-
Køkken	3	4	3	36	-
Bryggers	3	5	4	60	24

Maalene er i Alen.

Kakkelovnen opført paa Kongens
Regning til Officers Qvarter.

98

Landsarkiver: Thisted Amtsarkiv vedr. Ildstedsskatter.
B.11 - 446.

Uno-X ved Else og Jørgen Dyrberg, Ørhagevej 84, Klitmøller, har netop indviet færdiggørelsen af en ny kiosk, der bugner af varer, kioskvarer, alt til bilens pleje samt et udpluk af de mest gængse dagligvarer. Det er tanken, at hele stationen skal moderniseres. Således skal der senere indsættes nye benzinpumper, hvor man kan tanke både oktan 92 og 98 samt blyet benzin, og diesel-tank.

Overensstemmende med Hillerslev Hundborg Herreders Skifteprotocols Udvisende attesteres det herved, at Dødsboet efter den d. 24 August 1857 ved Døden afgangne Husmand Christen Pedersen Hausgaard af Klitmøller By, Vester Vandet Sogn, er overtagen af hans Enke Maren Svendsdatter, som hans eneste og myndige Arving.

Hillerslev Hundborg Herreders Skifteret, den 18 Februar 1887.

Gebyr 3 Kr.

Stempel 30 Øre

---

3 Kr. 30 Øre.

Foranstaaende Skifteretsattest bedes thinglæst som Adkomst for min afdøde Hustru Maren Svendsdatter paa den Chr. Pedersen Hausgaard ifølge Skjøde af 26 Februar 1856, thinglæst den 18 Mai s.A., tilhørende i Klitmøller By, Vester Vandet Sogn, beliggende Eiendom Matr. No. 28a af priv. Hartkorn 1 Skp. 1 Fdk. 1/4 Alb., Glsskat 2 Kr. 39 Øre med Andel i Matr. No. 76 i Klitmøller. Eiendommens Værdi udgjør en Sum af 2000 Kr.

Klitmøller, den 18 Februar 1887.

Peder Frost

Læst inden Hillerslev Hundborg Herreders Ret Tirsdagen den 22 Februar 1887 og indført i Pantebogen No. 26 Fol. 164.

Læsning og Indf. 3 Kr. 31 Øre

Justitsfond 67 "

Gjenpart 50 "

---

4 Kr. 48 Øre.

Enkemand efter 1ste Ægteskab Angelmager Peder Frost Pedersen Holler af Klitmøller og Enke efter 1ste Ægteskab Maren Svendsdatter Frost, ligeledes af Klitmøller, ere sammenviede i Ægteskab den 23 Mai 1865 i Vester Vandet Kirke, dette udviser Vester Vandet Kirkebog.

Vester Øster Vandet Præste Embede, den 18 Februar 1887.

Vilh. Larsen

Sognepræst

Foranstaaende Vielsesattest bedes thinglæst som Adkomst for mig paa den min afdøde Hustru Maren Svendsdatter ifølge Adkomst, som thinglæses samtidig hermed, tilhørende i Klitmøller By, Vester Vandet Sogn, beliggende Eiendom Matr. No. 28a af Hartkorn priv. 1 Skp. 1 Fdk. 1/4 Alb., Gammelskat 239 Øre, med Andel i Matr. No. 76 i Klitmøller, tilligemed de paa Eiendommen værende Bygninger. Eiendommens Værdi udgjør en Sum af 2000 Kr.

Klitmøller, den 18 Februar 1887.

Peder Frost

Læst inden Hillerslev Hundborg Herreders Ret Tirsdagen den 22 Februar 1887 og indført i Pantebogen No. 26 Fol. 164.

Læsning og Indf. 3 Kr. 31 Øre

Justitsfond 67 "

Gjenpart 50 "

---

4 Kr. 48 Øre

SKJØDE=

Underskrevne Husmand og Dannebrogsmænd Peder Frost Pedersen Holler eller som jeg kaldes Peder Frost af Klitmøller erkjender herved at have solgt og afhændet ligesom jeg herved skjøder og overdrager til Husmand Christen Larsen Hau af Klitmøller den mig ifølge Adkomst som thinglæses samtidig hermed tilhørende i Klitmøller By Vester Vandet Sogn beliggende Ejendom med Bygninger og Jorder ansatte under Matr. No. 28a for Hartkorn priv. 1 Skp. 1 Fdk. 1/4 Alb., Gammelskat 2 Kr. 39 Øre med Andel i Matr. No. 76 i Klitmøller for Kjøbesum 2000 Kr. skriver to Tusinde Kroner.

Da Kjøberen Christen Larsen Hav har fyldestgjort mig for den betingede Kjøbesum, saa skal den ovenbeskrevne Eiendom Matr. No. 28a i Klitmøller med Andel i Matr. No. 76 i Klitmøller med de paa Eiendommen værende Bygninger fra nu af tilhøre ham med de samme Herligheder, Rettigheder, Byrder og Forpligtelser, hvormed jeg har eiet samme og indestaaes for Vanhjemmel.

Det bemærkes:

at Kjøberen først overtager Eiendommen den 1. April d.A. til hvilken Tid jeg med Familie har Ret til at beboe denne, at Kjøberen udreder alle af Eiendommen gaaende Skatter og Afgifter for indeværende Aar og at Omkostningerne ved nærværende Skjødes Udfærdigelse og Thinglæsning samt stemplet Papir betales med Halvdelen af hver af os.

Til Bekræftelse med mit Navn vidnesfast.

Klitmøller den 18. Februar 1887.

Peder Frost

Til Vitterlighed

Chr. Skibsted   Zoll

SKJØDE.

Underskrevne Husmand Christen Larsen Hav af Klitmøller erkjender herved at have solgt og afhændet, ligesom jeg herved skjøder og overdrager til Fisker Niels Peter Hansen smst. den mig ifølge Skjøde af 18. Februar 1887, thinglæst 22 f.M., tilhørende i Klitmøller By, Vester Vandet Sogn, beliggende Ejendom med Bygninger og Jorder Matr. No. 28a af Hartkorn 1 Skp. 1 Fdk. 1/4 Alb. med Andel i Matr. No. 76 sammesteds paa følgende Betingelser og Vilkaar.

1.

Saalænge jeg og min Hustru Christine Larsdatter Dragsbæk lever er Kjøberen forpligtet til, i Samkvem med ham og Familie, at yde os i enhver Henseende god og forsvarlig Underholdning og Ophold bestaaende af Føde, Klæder, Husly, Lys, Varme, Vadsk, Renlighed, Pleje og Opvartning hvorhos han, naar vi ønske saadan, er pligtig at hente Præst, Læge og Lægemedler til os, imod at vi selv betaler de øvrige Bekostninger.

Naar vi afgaa ved Døden er Kjøberen pligtig at besørge og bekoste vor hæderlige og anstændige Begravelse efter Egnens Skik og Brug, imod som Vederlag herfor, at erholde vore Efterladenskaber undtagen rede Penge og Værdipapirer.

2.

For skadesløs Sikkerhed for de min Hustru og mig efter Foranstaaende tilkommende Præstationer betinge vi os 1ste Prioritets Panteret i den solgte Ejendom med Bygninger og disses mur- og nagelfaste Appertinentier, hvoriblandt Kakkellovne, Komfur og Grubekjedel, al af Pantet gaaende Leje og Interesse, samt i Ildebrandstilfælde det pantsattes Assurancesummer.

3.

i Søgsmaalstilfælde anvendes den hurtige Retsforfølgning efter Frdg. 25. Januar 1828.

Da Niels Peter Hansen med sin nedenauførte Underskrift forpligter sig til skadesløst at opfylde de ham efter foranstaaende Post 1 paahvilende Forpligtelser og til Sikkerhed derfor indrømmer den i Post 2 betingede Panteret, saa skal den solgte Ejendom Matr. No. 28a i Klitmøller By, Vester Vandet Sogn, med Bygninger og Jorder og Andel i Matr. No. 76 sammesteds fra nu af tilhøre ham med alle de Herligheder og Rettigheder, Byrder og Forpligtelser, hvormed jeg har ejet samme og indestaas for Vanhjemmel.

For det stemplede Papirs Skyld bemærkes, at de min Hustru og mig tilkommende Præstationer have en aarlig Værdi af 200 Kr.

der taget fem Gange er	1000 Kr.
Begravelserne	300 "

ialt Vederlag	1300 Kr.

men da den solgte Ejendom har en Værdi af 2000 Kr., er det stemplede Papir forbrugt hertil.

Til Bekræftelse med vore Underskrifter vidnesfast.

Klitmøller, den 11. December 1906.

Christen Larsen Hav

Niels Peter Hansen

Til Vitterlighed

John Krogh   Just Nielsen

Skatterne er betalt indtil April Termin 1906 inklusive.

Thisted Amtstue, den 12. Decbr. 1906.

Fred. Holm

Læst inden Hillerslev Hundborg Herreders Ret Tirsdagen den 18. December 1906 og indført i Pantebog No. 35 Fol. 58.

Niels Bagge var fæster under Ørum, men maa antages at være død inden 27/6 1671, da de Ørum fæstere i Klitmøller indstævnedes til betaling af deres landgilde, idet stævningen lød paa "Niels Bagges Hustru", og dette kan ikke frostaas paa anden maade end, at manden da var død, og at hustruen fortsatte hans fæste. Niels Bagge, hvis mellemnavn ikke kendes, var gift med Maren Hammer, død o. 1683.

Matr. 1664, Klitmøller. Niels Bage, Fæster under Ørum Slot. Hillerslev Herreds tingbog 1671: Niels Bagges Hustru ved Klitmøller kræves for landgilde til Ørum 4 sk.

Kop- og Kvægskat 1678: Maren Hammer, en Encke, 3 Børn, 1 Kou, 10 Faar og Lam.

Stedet blev overtaget af Raastrup gods og den næste fæster blev Niels Bagges og Maren Hammers søn:

Christen Nielsen Bagge (1651-1726), der var gift med Karen Christensdatter Krog (1647-1726). Han var skipper og skudeej, men efterlod et fattigt bo paa 27 rdl.

Kop- og Kvægskat 1682, 1683: Christen Bagge og hans Moder, 2 Søsken, 1 Kou, 5 Faar.

Huset blev overtaget af sønnen:

Niels Christensen Bagge (1687-1765), der 1736 blev gift med Else Cathrine Pedersdatter Bruun af Legind (1704-1764).

Niels Christensen Bagge nævnes bl. de søfolk, som var enrullerede i hovedrullen for Vestjyske Provins, i 1706. Han havde nr. 57.

18/8 1765 solgte Raastrup gods huset til Søren Larsen Vilsbøl, der boede paa naboejendommen og var fæster under Faddersbøl gods. De to ejendomme blev senere til matr. nr. 28.